

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

ych pod Warszawą na milion żołnie-
rów i wyrzucił nadzieję, że Warszawa
będzie mogła stawić czoło pomimo ta-
kiej przewagi.

Z Zabkowiec.
Dochodzą nas wieści o Zabkowie.
Oto osny żywności doszły tam do
szalonej wysokości, jak np. funt mię-
sa wołowego 40 kop., korzec kartofli
— 12 rb., żyta — 20 rb., ówsiar pszenicy
— 8 rb. 50 kop., funt słoniny 1 rb.
15 kop. bonami i 90 kop. rosyjską
monetą. Marki mają kurs 4 za 10 kop.
Słowem połozenie nie do pozaszczo-
szenia.

Z Tomaszowa.
W ubiegłym tygodniu Tomaszów
przeżył strasne chwile. W pobliżu
miasta odbyła się krwawa walka o
przeprawę przez Pilicę. W mieście
na dachach niektórych budynków u-
stawione były kartracznice. Do mia-
sta wpadały granaty z których jeden
szabł dzwyczący na przedmieściu.

Okoliczne wieś wojna obróciła w
peryję.

W okolicznach pozostała tylko sta-
cja kolejowa. Reszta budynków zbu-
rzona.

Bój o Warszawę.
Dail. Nail* donosi z Petersburga:
Walka o Warszawę rozpoczęła się:
bezpośrednio pod miastem toczy się
bój.

Niemcy ściągają ogromne rezerwy;
obie strony walczą z niesłychaną za-
ciętością.

Warszawa znowu była bombardo-
wana przez lotników.

Komunikat turecki.
Komunikat z d. 2 stycznia głosi o
zdobyciu Ardaganu, bronionego przez
8 tys. piechoty i 1 tys. kozaków z 6
armatami i 2 karabinami maszynowo-
mi.

Ludność Ardaganu wyrażała ogro-
mną radość z powodu zwycięstwa tur-
ków.

Komunikat z 3 b. m. donosi o wal-
ce między Sarykamysem a Karsem,
przyczem zburzono linię kolejową mię-
dy temi miejscowościami.

Od 35 grudnia wojska tureckie
wzięły do niewoli przeszło 2 tys. ro-
sjan i zdobyły 6 armat, 13 karabinów
maszynowych i mnóstwo amunicji, o-
ręża i artykułów żywności.

W Persji wojska tureckie wraz z
persami pobity 4 tys. rosjan pod Ma-
jad-Dumal-Tis, przyczem rosnienie
stracił 200 w zabitych, pewną liczbę
w rannych i 6 armat.

**Wyrok
śmierci na redaktora.**
Gazeta Lwowska* ogłasza nastę-
pujący wyrok sądu doraźnego:

Redaktor Józef Kotek z Prośnie
został wyrokem sądu krakowskiej ko-
mendy wojskowej w Morawskiej ko-
strawie, z dnia 23 grudnia 1914 r. za
zbrodnię zakłócenia spokoju publicz-
nego z § 96 u. k. popełnioną tem, że
dnia 6 grudnia 1914 r. w gmieinie
Smrztitz, wobec zgromadzonych człon-

ków rozwiązanego stowarzyszenia spo-
żywczoego, miał nieprzyjazną państwu
mowę, którą usiłował wzniesić pogar-
dą i nienawiścią do jednolitego zwią-
zku państwowego cesarstwa, doraznie
skazany na karę śmierci przez powie-
szenie.

Komendant wojskowy zmienił w
drodze łaski karę śmierci przez powie-
szenie na karę śmierci przez roz-
strzelanie.

Wyrok ten wykonano tego samego
dnia w dwie godziny po ogłoszeniu,
na podwórzu sądu.

Nowa armia francuska.
„Koln. Ztg.“ donosi z Genewy. Tu-
tejsza neutralna gazeta „Guerre Mon-
diale“ otrzymuje ze strony poinfor-
mowanej wiadomości przyratna, że no-
wa armia francuska, która wywzięco
na została w Paryżu, obecnie znajdu-
je się w drodze do Alzacji, gdzie Jo-
firo zamierza rozpocząć wielką akcję.

Lotnicy francuscy.
Dwa aeroplany francuskie przela-
ły w dzień Nowego Roku nad
miejscowością Lisdorf pod Saarbruc-
ken, nie mając żadnego znaczenia
strategicznego. Lotnicy raucali z nie-
znaczną wysokością bomby i znikli
w kierunku granicy francuskiej.

— o —

KRONIKA

— Zebranie Rady miejskiej.
Dziś w piątek o g. 4 po poł. od-
będzie się posiedzenie Rady miejs-
kiej.

**— Z posiedzenia nauczy-
cielstwa.**

Wczoraj w Magistracie odbyło się
posiedzenie nauczycielstwa ludowego.
Na posiedzeniu tem postanowiono:

1) zwrócić się do Towarz. Opieki
szkolnej o wyednanie w Radzie miej-
skiej subdyjumu na otwarczenie ele-
mentarnej szkoły dla dzieci niedoroz-
winiętych,

2) sprawę kajotów i ksiątek, któ-
rych obecnie brak wielki, powierzyć
ks. Kneblewskiemu oraz nauczycielom
Reakziem i Tadeusiakowi

3) i zwrócić się do ks. Fulmana
o wyednanie w Radzie miejskiej do-
datku do pensji w naturze w postaci
10 korcy węgla oraz przeprowadzenie
w tejże Radzie sprawy przyłączenia
nauczycielstwa ludowego m. Często-
chowy do Komisji żywnościowej przy
Stow. Rzecz. przemysłowem.

Zgon artystki.
Wczoraj o godz. 3 po poł. rozstała
się z tym światem artystka Zjedno-
szonego Teatru pod dyr. A. Millera,
sop. Olaszowa. Zmarła karierę sceni-
czną rozpoczęła za dyrekcji Smo-
tryckiego i Dobrzańskiego w Łodzi,
następnie pracowała pod kierunkiem
Felińskiego, Bolesławskiego, Książka
i A. Millera. Dobra wykonała rolę
charakterystycznych ostatnio wy-
stępowała w Częstochowie we „Frac-
sio“ w „Orleńcu“ jako Maria Lud-
wika.

— Z Komitetu Loty. ynego.
Komitet Loteryjny za pośrednic-
twem naszego „Gońca Częstochow-
skiego“ zawiadania pp. kolektorów,
że wypłata prowizji, przypadającej od
wygranych będzie uskuteczniłona tu-
ro w sobotę 9 stycznia w Magistracie.

— ja się z gniewem do ściany.

— Mamusia jest chora — objaśniła
Halinka idąc za ojcem. — Sama dziś
bawiłam się, bo Atlas gdzieś biegał
do tej pory, lecz byłam grzeszna.
Mamusia nie umiała się Niech tatuś
też będzie spokojny.

— A co mamusi jest — zadał pyta-
nie Solski nie wiadomo komu, gdyż
patrzył na córkę a jednocześnie wy-
ciągnął rękę do pulsu żony.

Stanisława szarpnęła się, podno-
sząc do twary kódrę.

— Zbyteczna troska — ofuknęła. —
Lud wszystkie żyje, to dożył! Twój
moja umierał. Mają przebież dom i
pieniądze.

Solskiemu przyszedł na myśl Kas-
pryck, zmarszczył lekko brwi, ale nie
wytubił. Jedno dotknęło delikat-
nej dłoni kobiety przekonało go, że
naprawdę jest chora. Dłoń była roz-
palona.

Przeraził się i posmutniał, co w
znacznym mierze ostudziło w nim u-
żądzenie żalu z powodu bolesnego przy-
ciunku.

— Czy doktor był? — spytał teraz
wyłącznie córki.

Mama potrząsnęła główką prze-
czając.

— Nie był — odrzekła Stanisława —
i nie będzie. Nie chcę go. Niech się
do wszystkie raz akuczy. Dożył, do-
żył już tego okrucieństwa. Dożył
niewoli!

— Wszystkim życzylwam, którzy okazali nam — bądź ustnie,
bądź listownie wyrazy współczucia z powodu straty, jaką ponie-
śliśmy, kolegom zmarłego, o. Romualdowi, paulinowi, Duch-
owniństwu par. św. Zygmunta i wszystkim obecny na pogrzebie
za odprowadzenie zwłok drogiego nam męża i ojca

ś. p. FRANCISZKA JANUSZEWSKIEGO
serdeczną podziękę składają
Żona i Syn.

**— Zebranie komiteji między-
szkolnej.**

Uprząsja się członków Komisji mię-
dyszkolnej wybranej na ostatnim
ogólnem zebraniu nauczycielkiem o
rzybycie na zebranie w niedziele o
godz. 4 po południu do lokalu T-wa
Opieki Szkolnej przy ul. Staszyc,
dom T-wa Dobroczyńności.

— Z odz. żytu.
Ostatni odczyt dr. Norberta Kona
w Tow. lekarskiem solognają licznych
słuchaczy, których zainteresował przy-
stępny a ciekawy wykład o ogniu i
materiałach palowych. We wstępie
zapoznał prelegent słuchaczy z histo-
rią powstania ognia, pokazał i obja-
śnił świecą się ciała o smiał w
zawiska fosforescencji. Szeregami do-
świadczeń pokazał zatem własności
fosforu i powstanie zapalek i zapal-
niczek. Następnie szeregiem do-
świadczeń wykazał różnicę między
różnymi gatunkami świec, objasnł
samo palenie się, poczem szeroko o-
mówił naftę i wszystkie produkty z
nią związane. Odczyt zakończono hi-
storią rozwoju i teorią powstania
nafty.

— Podziękowanie.
Przełożona Schronienia dla paraly-
tyków przy ulicy Wileńskiej, siostra
Tekla za pośrednictwem naszego pi-
sm. składa serdeczne „Bóg zapła“
ks. kan. Nawrockiemu z Rakowa — za
złożenie na rzecz tegoż Schronienia
rb 5

— Z kwoty świętoznej.
W środę 6 b. m. t. j. w Trzech Kró-
li ks. W. Kneblewski na rzecz Schro-
nienia dla paralityków przy ul. Wile-
ńskiej zebrał pod Jasną Górą 21 rb.
przy okazji nadmienić należy, iż po-
żądaniem byłoby, ażeby schronienie
to, korzystające z ofiar ogółu, ogło-
siło sprawozdanie kasowe.

**— Zapis do szkół elemen-
tarnych.**
Dowiadujemy się, że w miejsko-
wych szkołach elementarnych wajuje
25 miejsc. Kandydaci winni zgłaszać
się do nauczyciela Janickiego, Jasno-
górska 34a szkoła nr 3 o godz. 12 w
południem.

— Skonfiskowane świece.
Milicja miejska skonfiskowała Kup-
ferowi (Nowy Rynek) 22 skrzynkie
świec

— Kradzież.
Niewykryty na razie sprawcy skra-
dił W. Knychalowi z Mykanowa 35
marek gotówką i kwit wydaný do
Komendatury na 100 marek Kwit
stanowił własność Jakóba Knychala.

— Czy tytuł.
Milicja miejska skonfiskowała 4
skrzynkie nieopłaconego na rzecz mia-
sta tytoniu. Właściciel tytoniu zbiegł.

— Café express.
W lokalu mieszczącym do nie-
wła zakład fotograficzny p. Weso-
skiego przy ul. Teatralnej otworz-
kawiarńnię pf. „Cafe express“.

— Kradzież w szpitalu.
W szpitalu miejskiem skradł
J. Kwapiszowi granatowy garnitur
Mrokowi spodnie, podejrzaných
dzień Stanisława i Katarzynę B.
dziono pod kluczem.

— Nieporządku.
W domu nr. 4 przy ul. Władys-
wa oraz w domu Polfańskiego na
tejże ulicy znaleziono nieporząd-
kowo milioja miewska połącznó
ciocielei wymienionych domów do
powiedzialności.

**— Lekcje w szkołach
miejscowych.**
Dowiadujemy się, że Jekcje
szkółek międzywoleńskich
rozpoczęła się w niedziele 10 b. m.
ka odbywał się będzie w niedzielę
święta od 10 rano do 1 po poł.
zniole terminatorzy winni przy-
jechać do swojej szkoły. Zapisa-
nych kandydatów odbywał się w
dzie od 10 do 10 rano w każda
dziesiątka w szkole nr. 3 przy ul. Jas-
górskiej i nr. 1 przy ulicy Krakow-
skiej.

Repertuar teatru.

Piątek — „Zbojczy“ tragedia Sch-
lera (po ośnach znionych).
Sobota — „Piękna Helena“ (wystę-
p. Orzelskiego).

Ofiary.

Na Dorazną Pomoc z wygranych
stawek w serjach Wawrzynek k. 25
Leopold Ditwald k. 25, Andruszewski
k. 25.

Na kuchnię nr. 3 zebrane przez p.
Glogera w roli „Dziadka“ podczas
przedstawienia „Betlem Polskiej“ rb.
4 k. 22.

Na Dorazną pomoc od Zylberbau-
na jako karę za obelgi rb. 3 pod s-
dressem członków Straży Ogniowej
podczas pełnienia obowiązków służbo-
wych w Komitecie Mączno-zbożowym.

**Zgubiono pak kluczy. Oddać za
wynagrodzeniem do Adm. Gońca.**

**Za bezcen sprzedam nową maszynę potocz-
ną cz. „Express“ Wielkość 8 stróż w
skate. 14-1**

**Zginęła książeczka kasy Poż. Oszczęd-
ściowej Nr. 12670. 13-9**

Zginił bilet loteryjny Nr. 2797. 15-1

**Lekcje buchalterji udzielam ul. D. br. Nr 6
m. 8. — 11**

NIEWOLNICZY.

Pamięść z dnia wczorajszego.
1902—1914.
(Dalszy ciąg.)

Dziwna rzecz. Ta kobieta taka za-
wsze wesoła stała się ponurą jak
noc. Sza podobna do majęstata cier-
pienia; który wszystką ludzką niedo-
łę ogarnął sobą z oczów tylko cha-
browych strzeliły iskry zapatu.

Postęgnali się i każde poszło w swo-
ją stronę.

XIV.

Powrócił Solski do domu za-
stał żonę leżącą w łóżku, a Halinkę
bawiącą się według wywozuju z ku-
dlatym Atlasem. Dziecko jakas dzi-
wną tęsknotą było ogarnięte. Wybiegło
do drzwi na spotkanie ojca i czepia-
jąc się jego ręk zawołało radośnie:

— Tatusi Kochany tatusi!
Gdy zobylł się, żeby je ucałować
objęło go — za sjęję i mocno mi uste-
kiem przygarbił do siebie. Podniósł
je razem z siewolą osobą, pocałował
kilkakrotnie w buzię i rozradowanie
ocny i postawił na podłodze. Potem
podszedł w stronę łóżka żony dla
wyłomazszenia przed nią powode swo-
go opóźnienia, ale Stanisława obróci-

W głosie jej brzmiał ton bezmier-
nego żalu

— Słyszysz... niewoli — powtórzyła,
twojej niewoli, wybacwo dusz chłop-
skich!

Chwylił przemocą jej rękę.

— Stasiu — zawołał tonem rozpacz-
nym — nie potępiaj mnie. Gdybym
mógł stać się innym... gdybym mógł
Niebo zniżybył do twoich stóp. Sam
czuję przewinienie i cierpię okropnie,
mimo to nie jestem w stanie odmie-
nić swego uszoppobienia. Do grobu z
niem pójdę. Taka już moja dola.

Przebac mi, o, przebac droga. Ja
was kocham — lecz nie mogę o tem
zapomnieć, że jestem rdwocześnie
synem sponiewieranego nędza i nie-
woli Narodu. Jeżeli was poświęcam
to na oltarz najwyższych ludzkich
idei. Bez tych obowiązków nie był-
bym człowiekiem!

Pocałował ją w rękę

Spojrzała mu w twarz pięknemi
oczymi, w których świeciły łzy. Tro-
che poweselała.

— Dlaczego nie wróciłeś na śnia-
dakię? — spytała już łagodnie.

— Nie mogłem. Chwilę rozmawia-
łem z dyrektorem, byłem u chorego
robotnika, który umarł przy mnie,
potem na dwóch zebraniach. Nigdzie
daremnie nie straciłem chwili.

— Idź na obiad. Boli mnie głowa,
ale to przejdzie! Gdyby mi przyzaki
poprawę — zaraby przeszedł.

Odsunęła kódrę na pierś i w rę-

kaoh ukryła twarz.

— Zresztą dodała po chwili z no-
wym smutkiem — nie przyrzekał. Two-
je obietnice nie wiele znaczą. West
Halinkę i idźcie — ja tam zaraz
przyjde.

Chodźmy tatusiu — nagliło dzie-
cko. — Ja jestem bardzo głodna.

— A może zaradzisz się doktora? —
spytał jeszcze Solski odchodząc.

— Nie mi nie jest — odpowiedziała
chora posępnie. — Ból głowy prze-
jdzie. Nie warto truć się oziwieka.
Dziś święto — niech i on ma wypo-
czynek.

— To wstawaj mamusiu — zwróciła
się do niej Halinka. — My czekać
będziemy, bo kiedy ten obiad zjemy?

Po tych słowach wzięła ojca za
rękę i poprowadziła gwałtem do sto-
łowego pokoju.

Dom Solskiego zbudowany pod je-
go nadzorem, jakkolwiek stanowił
zwoyczajny czworobok bez ozdób ze-
wnętrznych, okalał gąszcz drzew, dą-
kocela — przypominałby ogród w Ku-
nowie. Podobnie, jak tam zaglądają
do okien gałązki bzu, a rozkwitłe
akacje zalewały aromatem wnętrze
pokoju. Wyglądał wspaniale w tem sja-
nym ukroju.

Przyszedłszy z córką do jadalni
Solski otworzył okno i długo wpatry-
wał się w przetrzań wolejącej ca-
piersią miłą wód. Cisza klasztor-
panowała w domu.

(d. o. n.)